

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Inozemstvo:
Mesečno 30 D. Letno 360 D.
Oglasi: enostopna mm vrsta
enkrat 50 para, večkrat popus

JUGOSLAVIJA

Uredništvo:
Woltova ulica 1/A. Telefon 360
Uprava:
Hajdrijeva trg 8. Telefon 44
Rokopisi se ne vračajo.
Vprašanjem je priložiti znamka
za odgovor.

Odločitev demokratskega kluba pade danes.

**OSTRI NASTOPI PRIBIČEVIČEVH PRISTASEV. PRIZNANJE, DA JE
DAVIDOVIČEVA AKCIJA IZZVALA RAZDOR V KLUBU. VOLITEV
ODSEKA ZA KONČNE REZOLUCIJE.**

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Danes predpoludne ob 10 uri je demokratski klub nadaljeval svoje diskusije. Popoldne so govorili govorniki obeh skupin v klubu in je bil h koncu izvoljen odsek sedmih članov, ki naj položaj v klubu prouči in potem predloži eventualno skupno resolucijo, ako bi mu to sploh uspelo. Imenovani odsek se sestane jutri ob 7 uri, nato pa bo klubova seja, ki je napovedana ob 10 uri, razpravljala o končnih sklepih.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Danes predpoludne ob 10 uri je demokratski klub nadaljeval svojo sejo. Po kratkem in brezpomembnem govoru Rajka Arsića je govoril minister financ dr. Kumanudi, ki je v daljšem govoru pojasnjeval svoje stališče in kritiziral govor Davidovića, češ da je ta govoril to, česar pravzaprav ni hotel, ni pa govoril o tem, kar je bil glavni namen njegovega govora. Kumanudi je povdarjal nadalje, da je on sam izprva simpatiziral z idejami zagrebskega kongresa, v katerem je videl pot k sporazumljenju v notranji politiki. Ko pa se je pokazalo da zasleduje isti čisto druge namene,

namreč strmolavljenje vlade, tedaj se je moral demokratski klub postaviti na nasprotno stališče. Nadalje je dr. Kumanudi obsojal tudi Radića, ki je samo za svoj prihod v Beograd zahteval, da se strmolavljiva stara in sestavi nova koncentracijska vlada. Govornik je povdarjal, da je nemogoče v tej skupščini usvariti drugo koalicio, kot je sedanja, češ da bi druga kombinacija peljala le h katastrofi. Ne pustimo, tako je dr. Kumanudi zaključil svoj govor, da postanejo radikali boljši zaščitniki sedanje ustave kot mi, ki smo bili doslej vedno prvi boritelji za Vidovdansko ustavo. Nato je govoril poslanec Šumenković, ki je naglašal, da v klubu ni nikakih programatičnih, marveč da so samo taktična nasprotja. Le nujnost hrvatskega vprašanja, da je privedla v klub do nesporazumljenja. Kot tretji govornik je nastopil poslanec Vilder, ki je istotako napadal Davidovićevo akcijo, češ da je bila prosta partijska spekulacija, ki je le povzročila razdor v klubu in napravila mučen utis na demokrate na Hrvatskem.

DR. KOROŠEC ŽE SILI V NOVO VLADO.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Tekom včerajšnjega dneva ni bilo nikakih pogajanj, oziroma posvetovanj o novi vladi. Danes predpoludne so se vršile seje opozicijskih klubov, na katerih se je razpravljalo o položaju. Jugoslovanski (dr. Korošec) klub je pripravljen vstopiti v novo vladu, ako bi se izpolnili nekateri pogoji, ki jih stavi z ozirom na Slovenijo.

POVRATEK DR. NINČIČA V BEOGRAD.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Danes jutraj se je vrnil semkaj minister zunanjih del dr. Ninčič.

RAZPRAVA O IZVOZU SVINJ SE NADALJUJE.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Včeraj je ekonomsko-finančni komite nadaljeval razpravo o znižanju carine za izvoz svinj. Do končnega sklepa še ni prišlo. Sekcijski šef v ministrstvu za trgovino in industrijo Todorović je zagovarjal stališče Puclja. Ker je ta za deva administrativnega značaja, more biti rešena tudi ako je dosedanja vlada demisionirala.

USTANOVITEV DRŽAVNEGA SAVEZA INDUSTRIJCEV.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Danes predpoludne se je vršila konferenca poslaničkov vseh industrijskih zvez cele države, na kateri je bila ustvarjena organizacija osrednjega industrijskega saveza. Predsednikom konference je bil izvoljen Bayloni, ki je sejo otvoril in pozdravil navzoče. Delegat Turčin je nato razpravljal o uspehu svojega proučevanja centralnih organizacij v inozemstvu. Po končani diskusiji o tem vprašanju je bil sprejet pravilnik osrednjega urada in proračun za prvo leto. Predsednikovim namestnikom je bil izvoljen Aleksander, predsednik industrijske zveze v Zagrebu, in nato še en član upravnega odbora Zveze industrijalcev v Ljubljani. Prvim tajnikom je bil izvoljen Turčin, drugim g. dr. Gregorčič. Industrijski savez bo prišel posloovati s početkom prihodnjega leta.

GRŠKI DEMANTI O NEREDIH V TRAKIJI.

Atene, 6. decembra. (Izv.) Grško časopisje dementira vesti o upor grških čet v Trakiji in o odstopu komandanta trakijske armade generala Niederja.

Borzna poročila.

Curich, 6. decembra. Berlin 0.06375, New York 531.50, London 24.19, Pariz 36.95, Milan 26.25, Praga 16.82, Budimpešta 0.23, Zagreb 1.80, Bukarešta 3.35, Varšava 3.25, Dunaj 0.075, avstrijske krone 0.076.

Berlin, 6. novembra. Dunaj 11.77, Budimpešta 359, Milan 413.96, Praga 26.432, Pariz 58.104, London 38.154.375, New York 8391.46, Curich 157.106, Beograd 11.271.

Praga, 6. decembra. Dunaj 0.04225, Berlin 0.3275, Rim 154.25, italijanske lire 154.25, Budimpešta 1.3025, Pariz 219.25, London 142.45, New York 31.40, Curich 593.25, Beograd 42.50.

Dunaj, 6. decembra. Devize: Zagreb 237.75—238.75, Beograd 951—953, Berlin 8.50—8.80, Budimpešta 31.15—31.25, London 325.450—326.050, Milan 3526—3524, New York 71.525—71.6275, Pariz 4969—4981, Praga 2262—2268, Sofija 539.50—540.50, Curich 13.460. — Valute: ameriški dolar 71.150—71.450, bolgarski lev 512—522, nemške marke 8.65—9.65, angleški funti 324.950—325.950, francoski franki 4910—4940, italijanske lire 3492.50—3507.50, jugoslovanski dinarji 940—944, romunski lei 440—442, švicarski franki 13.370—13.430, češkoslovaške krone 2245—2255, madžarske krone 30.40—30.60.

Zagreb, 6. decembra. Devize: Dunaj 0.1075—0.1125, Berlin 0.80—1, Budimpešta 3.05—3.35, Bukarešta 45—0, Italija 355—359, London 328.50—333.50, New York 73.50, Pariz 502.50—507.50, Praga 228.50—231.50, Švica 1367—1377, Varšava 0.35—0.55, Valute: Ameriški dolar 71.50—72.50, avstrijske krone 0.108—0.113, bolgarski lev 0—49, češkoslovaške krone 225.50—228.50, angleški funti 325.50—330.50, francoski franki 497.50—502.50, madžarske krone 3.05—3.25, romunski lei 44.25—45.75, švicarski franki 1360—0, italijanske lire 351—355, poljske marke 0.37—0.47.

Beograd, 6. decembra. Dunaj 0.1125, Berlin 0.975, Budimpešta 3.20, Bukarešta 48, Italija 355, London 326, New York 79, Pariz 503, Ženeva 1365, Solun 75.95.

Misli italijanskega učenjaka.

Gosp. dr. Avrelj Palmieri, vodja rimskega »Zavoda za vzhodno Evropo«, torej vsekakor oseba z znanstvenimi ambicijami, je obelodanil v včerajšnjem »Slovencu« članek, v katerem predlaga za sporazum z Italijo. Članek, ki izhaja morebiti od dobrega človeka, pa vsebuje stilstično tako zapletene stavke in nazive, da jih kot dobri patrijoti ne moremo dopustiti v slovenski javnosti. Danes po preteku štirih let izziivalne politike od strani službene Italije, danes po preteku vnebovpijočih nasilstev, ki jih je izvršil italijanski narod nad našim rododom v Juljski Benečiji, se spozabi slovenski list, da prinese Slovincem članek z naslovom »za sporazum z Italijo«, kakor da bi Jugoslavija bila potrebna italijanskega prigovarjanja k spravilnim odnosom z Italijo, kakor da bi jugoslovanski narod bil kriv spora, ki je nastal na obalah jadranskega morja.

Z vsjo odločnostjo moramo zavrniti mnenje gosp. Palmierija, kakor da je odlaganje izvršitve rapalske pogodbe in dogovorov v St. Margheriti glavni razlog sedanega spora. Z enako določnostjo mu moramo izpovedati, da ne verujemo v skorajšnjo likvidacijo naših spornih vprašanj in v podoviti mir med obema narodoma. Kajti ta likvidacija se bo od strani Italije izvršila kvečjemu na sporednem poprišču, medtem ko bo ostala glavna likvidacijska masa nedotaknjena. In ta masa je ravno »primorsko vprašanje«, pod katerim razumevamo dosedanje in bodoče nso do našega naroda v zasedenem ozemlju. Samo na enem mestu svojega članka se gosp. Palmieri dotakne tega vprašanja, omalovažujoč ga s frazo o »bolestnih epizodah«. To ni epizoda gosp. Palmieri, od tega vprašanja, oziroma od tega epizoda bo zavisela usoda vsega priateljstva, ki si ga želita z jugoslovanskim narodom in ki je Italiji vsekakor iz gospodarskih in kulturnih razlogov zelo potreben. Kako prezirata in kako ne upoštevata teh epizod, se razvidi tudi iz Vašega izziivalnega stavka, ki ste si ga upali napisati v članek namenjen slovenskemu listu, v katerem govorite, da so meje Italije »sedaj ustanovljene v smislu njenih teženj«. Ako bi se vi zavedali, da je Italija edina kriva na sedanjem sporu, da je ona edina zavlačevala sporazum na jadranski obali, da je ona edina kriva na golgoti jugoslovanskega naroda v Juljski Benečiji, da so njeni državljani vršili skozi štiri leta nezasišena nasilstva nad našim rododom, da so mu sežigali domove, da so mu pljuvali v njegov posvečen obraz, da so ga teptali, da so mu odjemali narodne šole, da so zavirali polet in svobodo njegovega žlahtnega hrepenenja po samostanem drvečnem življenju, tedaj bi se vi ne osmeli pomoliti nam pod nos članek »za sporazum z Italijo«, tedaj bi nam rajši govorili o »sporazumu z Jugoslavijo« in bi pripovedovali svojim rojakom, da je barbarizem, da je sramota za italijansko kulturo, za značaj italijanskega naroda, ako se na ta način postopa proti našemu življu. To bi moral ravno vi s posebno vnueno zagovarjati v italijanskem tisku, ki je vaše življensko delo posvečeno duhovnim tvornim slovanskim narodov.

Mei, o katerih pravite, da jih je doseglja Italija v zmislu svojih teženj, mi ne bomo priznali, dokler se bo postopalo z našim narodom na dosedajni barbarski način.

Spor radi morskih ožin.

**ANGLIJA ZA SVOBODEN PREHOD VOJNH IN TRGOVSKIH LADIJ.
RUSIJA ZA UTRDJE IN PROTI VOJNIM LADJAM.**

Lausanne, 6. decembra. (Izv.) Komisija za teritorialna in vojaška vprašanja je danes predpoludne nadaljevala proučevanje vprašanja morskih ožin. Lord Curzon je najprej na kratko pogledal predloge ruskih delegatov, nato je poročal o predlogih zaveznikov, našajočih se na svobodo morskih ožin tako v vojnem kakor tudi v mirnem času in na njihovo razorožitev. Barres in Carroni sta podpirala Curzonove predloge, ki upoštevajo splošne interese. Child in Spajlaković sta nato poročala o stališču ameriške oziroma jugoslovanske delegacije, dočim sta si izmet paša in Čičerin odgovor še pridržala.

NEMIR V RIMU RADI BEOGRAJSKE VLADNE KRIZE.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Vest o demisiji beograjske vlade je v Rimu izzvala veliko presenečenje in to tembolji, ker se v kratkem pričakuje sestanek našega zunanega ministra dr. Ninčiča z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem v Milanu. Na tem sestanku naj bi padla odločitev glede bodočih odnosov Italije napram Jugoslaviji. Glasom poročil nekaterih italijanskih časopisov bi se imel dr. Ninčič sestati tudi s Contarinijem. Italijansko zunanje ministrstvo ni o tem sestanku izdalo nikakih oficijelnih vesti in so mogli zato italijanski listi priobčevati različne kombinacije. V italijanskih političnih krogih se sedanja situacija z ozirom

Res, buda je beseda o barbarizmu, toda na mestu pri vaših dejanjih v zasedenem ozemlju. Tukaj, v »primorskem vprašanju« leži problem sporazuma z Italijo, oziroma, ker smo mi trpeči in izzvala stranka, tiči možnost rešitve sporazuma Italije z Jugoslavijo. Likvidacija pogodb in dogovorov je samo formalna stran. Materijalna pa zavisi od načina, s katerim ravnamo s primorskim narodom. Vi premalo upoštevate dejstvo, da bodo Slovenci postali glavni činitelji politike napram Italiji in da se bo naša nacionalna bol razširila v občo jugoslovansko. S tem člankom in njega izziivalnim naslovom ste na neeleganten način hoteli dožiti Jugoslavoane, kakor da bi bili oni kakorkoli skrivni na sporu Italije z Jugoslavijo. Noben resen človek ne more trditi da smo mi kakorkoli zavlačevali likvidacijo pogodb in dogovorov, da smo mi kakorkoli zakrivali brezsrčno usodo naših rojakov onstran meja. Krivda leži edino na italijanski strani, tamkaj je diplomatika zavratnost in odlašanje, tamkaj so zločini in strahote, dočim nismo mi od premirja dalje skrivili niti lasu italijanskega državljanja in smo vedno kazali najboljšo voljo. Toda ta dobra volja ne more iti tako daleč, da bi dovolili italijanskemu učenjaku, da nam dopoveduje o potrebi sporazuma z Italijo.

Se enkrat govoriti smete samo o sporazumu z Jugoslavijo. Vaša dolžnost je, da se zavzamete kot človek, ki se zanima za slovanske duhovne svetove in ki vam je prijateljstvo z našim narodom na srcu, za to, da se v Italiji doseže povoljne pogoje za življenje in razvijanje našega naroda v Juljski Benečiji. Mi pa vemo natančno, da tega gosp. Palmieri ne bo storil, kakor vemo tudi do razvidnosti, kako je Italiji bistveno do tega, da čimprej uniči in izbriše sledove slovanskega življenja na slovanski zemlji Juljske Benečije. Odkrito pa priznamo, da bodo ti poslednji smotri napravili njeno zapadno mejo vse bolj krhlo in hromo, kakor če bi iskala z nami rosično, odkritosrčno, trajno prijateljstvo na podlagi popolne in nezavirane svobode svojih jugoslovanskih državljanov.

Italija, oficijelna in učenjaska, se je zadržala v vero, kakor da bi mi ne imeli pravice sočustvovati z usodo našega naroda v Juljski Benečiji in temu primerno odločevati o naših čustvih napram našemu zapadnemu sosedu. Prijateljstvo med narodi temelji na čustvih in te je treba gojiti z nežno ljubeznijo, z neomadeževano voljo. Ali lahko trdi gosp. Palmieri, da je volja Italije, da so njena čustva napram nam neomadeževana in ljubezniva? Baš v tem je problem sporazuma med jugoslovanskim in italijanskim narodom: odpraviti vsa nesoglasja, v prvi vrsti omogočiti jugoslovanskim državljanom v Italiji svobodo, kakor lo imajo italijanski državljani v Švic, končno dokazati z odkritosrčno diplomacijo, ali je prijateljstvo narodov na jadranskem morju potrebno in ali je Italija pripravljena na mirno sožitje enakovrednih in enakopravnih narodov.

Pričakujemo od gosp. dr. Palmierija, da posveti vprašanju »sporazuma z Jugoslavijo« največjo pažnjo, ker le to vprašanje, združeno s kardinalnim problemom »jugoslovanskih državljanov v Juljski Benečiji«, vodi na srečna pota italijansko-jugoslovanskega prijateljstva.

Radikalci nezadovoljni z dem. razpravo.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Ministrski predsednik Pašić je danes obiskal poslance Jovanovića, Tričkovića in Miletića, s katerimi se je razgovarjal o političnem položaju, nastalem vsled krize. Istotako se je že včeraj zvečer vršila ožja konferenca poslancev radikalne stranke, ki z razpravami v de-

mokratskem klubu niso zadovoljni, ker se je iz njih razvidelo, da so demokrati povečini za pogajanja s hrvatskim blokom. Radi tega so radikalci mnenja, da predstavljajo edini izhod iz sedanje situacije nove volitve, ki naj se vrše spomladi leta 1923.

Vstaja macedonskih četašev.

**MOBILIZACIJA POSEBNIH KMETSKIH ODDELKOV PROTI MACE-
DONSKIM USTAŠEM.**

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Poslednja poročila iz Sofije javljajo, da je bolgarska vlada z ozirom na vstajo Protogerova, Todorova in Aleksandrova, kakor z ozirom na zavzetje Čustendila povzela energične korake. Razven regularne vojske je vlada mobilizirala tudi kmetijske oddelke iz severne Bolgarske. Ti kmetijski oddelki so že odšli proti Čustendilu in se nahajajo baje že v boju z uporniki. Slednji so se umaknili proti srbski meji. V zvezi s tem je naša država ukrenila vse potrebno v

bojni minister Pešić v tej zadevi konferiral s predsednikom vlade Pašićem.

Sofija, 6. decembra. (Izv.) V ponedeljek jutraj je navadila tolpa macedonskih vstašev na mesto Čustendil. Ker ni našel na nikak odpor, je pretrgala žične zveze z Sofijo, aretirala več članov macedonske stranke, kakor tudi drugih meščanov. Bolgarska vlada je napravila že potrebne korake, da zaustavi to bivanje. Ker vlada v ostali državi popoln red in mir, ni ta dogodek vzbudil posebne pozornosti.

Dvoličje italijanske politike na lausannski konferenci.

Lausanne, 6. decembra. (Izv.) Ker je prva seja komisije za morske ožine ponedeljek predpoludne tako burno potekla, je lord Curzon danes povabil zavezniške delegate k sebi, da se z njimi posvetuje o bodočem skupnem nastopu napram sovjetski Rusiji. Soglasje med francosko in angleško delegacijo je bilo hitro doseženo, dočim je pri italijanskih zastopnikih angleški zunanji minister našel na nepričakovan odpor. Italijanski delegat je namreč izjavil, da mora popreje informirati Mussolinija o poteku pogajanj. Splošno se ponašanje italijanske delegacije na konferenci živahno komentira. Čudno se zdi, da se italijanski delegat Carrone pri

vsaki težkoči takoj skrije za šefa svoje vlade Mussolinija. Nastop italijanske delegacije vzhajmirja konferenčne kroge tembolji, ker se sedaj Krasin nahaja v Italiji, kjer se pogaja z Mussolinijem. Različne intrige, ki jih spleta sovjetska Rusija med posameznimi delegacijami se ostro obsojajo ni so zavezniški krogi prepričani, da nameravajo ruski delegati Turke pregovoriti, da ne sklenejo z zavezniški nikake pogodbe. Nadaljevanje pogajanj odvisi sedaj od odgovora Italije. Zavezniški dvomijo, da bi bil odgovor Italije na angleško-francoske predloge zadovoljiv, čeprav se lord Curzon zelo trudi, da bi zopet vzpostavil medzavezniško fronto.

SPOPAD MED ANGLEŠKIMI ČETAMI IN CARIGRAJSKO POLICIJO.

London, 6. decembra. (Izv.) Glasom vesti iz Carigrada, se je včeraj tam pripetil resen dogodek. Turška policija je zabranila vkrcanje grških in armenskih podanikov, ki so hoteli zapustiti Carigrad. Angleške čete so nato zasedle carinsko postopje in od tamkaj s pomočjo strojnih pušk omogočile vkrcanje. Danes popoldne pa je turška policija zopet zabranila izkrcanje beguncev iz otoka Samos, ki so na krovu neke francoske vojne ladje dospeli semkaj. Oba incidenta sta prišla pred razsodišče vrhovnih komisarjev.

SPOR MED GRŠKIM KRALJEM IN REVOLUCIONARNIM ODBOROM.

Beograd, 6. decembra. (Izv.) Glasom poročil iz Aten je grški kralj Jurij baje zahteval razpustitev revolucionarnega odbora. Ta kraljeva zahteva je vzbudila veliko presenečenje. V političnih krogih je kraljev nastop, ki naj bi imel značaj demonstracije proti sodbi nad princem Andrejem, le še potrdila mnenje, da je cela grška dinastija kriva po-taza v Mali Aziji. Razpoloženje za pro-

klamacijo republike raste vedno bolj. Vest, da je princ Jurij poskušal ubežati, se ne potrjuje.

PREGANJANJA KRISTJANOV V TURČIJI.

Lausanne, 6. decembra. (Izv.) Apostolski nuncij v Bernu je poslal predsedniku lausanske konference noto, v kateri pravi, da je sveta stolica iz Carigrada prejela vznemirljiva poročila glede tamkaj nahajajočih se kristjanov. Zato prosi v imenu svetega očeta, da podvzame konferenca čimprej uspešne korake v svrhu zaštite kruto preganjanj krščanskih podanikov turške države.

UGODEN POTEK RAZOROŽITVENE KONFERENCE V MOSKVI.

Varšava, 6. decembra. (Izv.) Kakor poroča poljski brzojavni urad iz Moskve, so pri prvi skupni seji komisije za razorožitev po končanem govoru Litvinova posamezni delegati povdarjali miroljubne tendence svojih držav in njihovo pripravljenost k vojaški in politični razorožitvi.

Clemenceau v Ameriki.

Clemenceau je gotovo velik patrijot in navzile svoji starosti mož izredne energije. Ko je po dobljeni svetovni vojni kandidiral za predsednika francoske republike in v zahvalo za svoje zasluge propadel, ga ta neuspeh ni vrnil v pozo užaljenih veličin, ampak je mož delal dalje za svojo domovino. In sedaj je vzel nase nalogo, ki bi si jo komaj upal prevzeti danes kak Francoz: podal se je v Ameriko, da s predavanji po glavnih mestih razloži položaj Francije in upravičenost njenih zahtev proti Nemčiji.

Predzgodovina tega potovanja je sledeča. Kakor znano, se je vršila lanskega leta konferenca v Washingtonu, ki je imela za cilj, da pridobi evropskim državam pomoč Združenih držav. Na tej konferenci pa je imela Francija nesrečo. Njen zastopnik, ministrski predsednik Briand, je dopovedoval ameriškim poslušalcem, kako je Franciji potrebna velika stalna armada in koliko ta armada stane. Amerikanci so nekaj časa poslušali te tirade, končno pa so se začeli vpraševati: zakaj nam pripoveduje vse to? Ali mislijo v Evropi, da jim bo Amerika za to dajala denar, da se bodo oboroževali in pripravljali na novo vojno? S tem je bil uspeh konference zapečaten.

Lloyd George, ki je bolje poznal Amerikance, je nato predlagal Briandu konferenco evropskih držav, kjer naj bi se te zedinile vsaj v glavnih vprašanjih. Zato bi morala Francija nekaj popustiti v svoji intransigentnosti. Tako sporazumljive države bi potem kot zastopnice Evrope prošle ameriške pomoči. Briand je pristal na to. Komaj pa so začeli v Franciji nekaj slutiti o Briando-

vem popuščanju, se je začela proti njemu strastna gornja, ministrski svet je imel seje pod vodstvom Milleranda, in ko se je vrnil Briand v Pariz, je ostal samo toliko časa, da ministrski predsednik, da je lahko podal demisijsko. Njegov naslednik je bil Poincaré, ki ni hotel ničesar vedeti o dogovorih Brianda z Lloydom Georgejem, kar je na eni strani še bolj ohladilo razmerje med Anglijo in Francijo, na drugi strani pa ni podvel Poincaré ničesar, da bi bil skušal ublažiti nepopolni vtis, ki ga je dobila Amerika o Franciji.

To nalogo je prevzel sedaj nase Clemenceau, vendar se zdi, da je ne bo srečno izpeljal. Sicer so mu kot zmagovalcu v svetovni vojni prirejali povsod veličastne sprejeme, njegova izvajanja o upravičenosti francoskih zahtev proti Nemčiji pa so poslušali precej hladno. To je sangviničnega Clemenceauja zapeljalo do nekoliko neprevidne taktike. Da izvzove o svojih izvajanjih čim najširšo kritiko in v polemiki pobije svoje nasprotnike, je začel priobčevati v ameriških listih članke, kjer je dokazoval upravičenost svojega stališča. Na protičlanke pa je odgovarjal s satiro in z napadi na posamezne osebe ameriškega javnega življenja. To pa so vsi Amerikanci takoj občutili kot nedopustno vmešavanje v ameriške notranje zadeve. Od takrat ne samo, da nič bolj ne pritrjujejo njegovim dokazovanjem na govorniškem odru — tudi sprejemni po posameznih mestih so mnogo manj sijajni in dosti bolj hladni. Ali bo delež moža, ki je poznal v življenju samo uspehe, na stara leta neuspeh?

Politične vesti.

Politični položaj.

Vladna kriza traja že dva dni. Kako in kaj bo z njo, zavisi od razprav v demokratskem klubu, kjer so demokratski pod vodstvom Svetozara Pribičevića izjavili odločno razčiščenje imenovanih Davidovićeve politike. Jasnno je, da se Davidović in njegovi prijatelji ne bodo vpognili pred Pribičevićevo vlastito željo, da se bodo pri tej priliki izjavili o svojih končnih namelih z vsoto odločnosti in nedvoumnosti. Politika zagrebskega kongresa, na katerem je sodeloval Davidović sam, je dozorala. Prejšnja koalicijska vlada je padla, ker ni bilo več enotnosti med demokratsko in radikalno stranko. Poslednja se je zaenkrat postavila za Pašićem in za brezizjemno izvršitev vidovdanske ustave, torej za politiko proti sporazumu s Hrvati, medtem ko se je Davidovićeve skupina približevala hrvatskemu bloku in v tem oziru gledala na konsolidacijo države, ki more priti edino od sporazuma med Hrvati in Srbi. Radikalni so demokratom postavili enostavno vprašanje: ali ste nadalje z nami ali pa se pridružite hrvatskemu bloku, oziroma politiki, ki predvideva koncentrijsko nacionalno vladno, svobodno volitve in končno revizijo ustave potom malih izprememb neklih številčnih in upravnih določb vidovdanske ustave. Če se večina demokratskega kluba izjavi za Davidovića, potem bo radikalni klub ali stopil za Protičem in še nadalje ostal na vodstvu države, ali pa se bo odločil za opozicijo, kar pa bi pomenilo pri tej izraziti vladni stranki nevarnost organizacijskega razpadanja. Odločitev o sedanjih krizi leži torej v rokah Davidovića in njegovih pristašev. Če zmaga Pribičević, potem

bo vladna kriza kmalu rešena, če pa odloči Davidovićevo naziranje, potem bo kriza trajala nekaj časa, ker se bo radi sestave koncentrijske nacionalne vlade razgovarjalo z vsemi činitelji današnje opozicije, predvsem z voditelji hrvatskega bloka.

Davidović o svojih razgovorih s hrvatskim blokom.

Sotrudniku »Večerne novosti« je izjavil Davidović glede svojih razgovorov s hrvatskim blokom naslednje: »Razgovor, ki ga vodim s predstavnikih naših hrvatskih strank, da se odzovejo svoji dolžnosti v parlamentu, je v teku. V interesu uspeha teh razgovorov pa je, da o njih poteku zaenkrat ne obveščam javnosti. Povsem vam lahko le toliko, da sem velik optimist v vprašanju učitve našega edinstva, ki je nobena mračna sila ali pogrešno pojmovanje ne bo omajalo. Zdrav element našega rodu bo triumfal. Danes zvečer se je z mano dolgo razgovarjal g. Drinković, vodja hrvatske zajednice in verujem, da je samo vprašanje nekaj dni, ne pa daljšega časa, da bo večina poslancev iz hrvatskega dela našega naroda izvrševala svojo dolžnost v skupščini. S tem bo podana možnost, da se ojači vlada, ker bo naslonjena na celokupni naš narod, in da bo zedinjena delovala na poboljšanje naše države. S tem se bo povečal ugled naše države v inostranstvu. Storit bomo morali neke žrtve, da omogočimo hitri razvoj naše domovine. Te žrtve niso nedopustne, ker ne prekoračijo okvirja naših načel. Sedaj nastava o ločenem trenotek našega političnega razvoja, ki bo našemu narodu

dal večji polet za izgradnjo z mukami pridobljene države.

Radici o položaju.

Te dni je St. Radici podal sotrudniku zagrebskih »Novosti« zanimive izjave, iz katerih veje odločen optimizem. Na vprašanje, kaj namerava storiti hrvatski blok, ako njegovo sedanje delo ne doseže cilja, je odgovoril Radici naslednje: »Mi hočemo to državo in v njej sporazum srbskega in hrvatskega naroda in bomo v tem pravcu tako dolgo delovali, dokler ne dosežemo svojega cilja. Od tega nismo daleč. Ta ideja zajemlje hitro množice za seboj in že sedaj je tako močna, da tudi radikalcji ne morejo drugače, kakor da se izjavljajo proti sporazumu. Mi smo na svojem mestu in sreča je, da smo tu, kajti ne vem, kam bi mase zapeljali frankovci, da so oni na našem mestu. Hrvati zahtevajo sporazum, prej pa se bo zgodilo, da bomo mi razgovarjali z nekom, ki bo prišel na mesto radikalcev, kakor da bi razpravljali radikalcji z nekom, ki bi prišel na naše mesto. Na vprašanje o bodočih dogodkih je izjavil predsednik hrvatskega bloka: »Kmalu bomo imeli volilno vladno, ki bo vlada široke koncentracije, sestavljena vsekakor iz večine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ta bi izvedla popolnoma svobodno volitve. Volitve bi se vršile v znaku narodnega sporazuma Hrvatov in Srbov. Po volitvah pa pride na vrsto slika, ki sem jo nedavno podal češkemu novinarju: ako zmaga zemljoradniki, tedaj je sporazum gotov v nekaj urah, ako zmaga demokracija, se sporazum ne bo dolgo zavlačeval. Sporazum je sporazum in kot tak predpostavlja zadovoljnost na eni in drugi strani. S tem sem vam povedal vse!«

Jugoslavija in Rusija.

Znani so naši odnosi z Rusijo. Nobenih stikov, nobenega približevanja. Pašićevi zunanji ministri so škilili na rusko protirevolucijo in njene generale in pričakovali skorajšnji povratek caristične Rusije. Ves svet je že opustil nado na preobrat v Rusiji, samo naš Beograd je upal, neupogljivo upal na carizem. V poslednjih mesecih pa so se končno tudi naši izpametovali. Dr. Ninčić razvija priliko zunanje politično akcije. Hoče se uveljaviti s širokimi pogledi. Zato se približuje Bolgarski, posreduje med Turčijo in balkanskimi državami ter vodi uljudne pregovore s Mussolinijem. Sedaj prihajajo iz Lausanne vesti, da se je sestal tudi s sovjetskim diplomatom Čičerinom in s tem razdeli ledino naših odnosov z Rusijo. Ta sestanek je celo bil tako uspešen, da se je dosegel precejšen sporazum. Gotovo je že, da se pred koncem tega leta prispe v Beograd zastopnik Rusije o obliki delegata sovjetskega rdečega križa, naša vlada pa odpošlje v Moskvo enakega zastopnika. Izgleda pa, da se je dosegel še drugi sporazum, glasom katerega bo naša država čimprej stonila z Rusijo v redne diplomatske stike.

»Slovenec« bum, bum.

Oni dan je »Slovenec« na debelo oznanil, da pripravljajo »Jugoslovanska zajednica«, proti klerikalcem — demonstracije. Gospodje v črnih talarjih so se »Slovenčev« oznanila tako zbal, da so zabarikadirali Katoliško tiskarno in knezoškofijsko palačo s centralističnimi bajonetji. Odveč je bil strah, demonstracija ni bilo, ker tudi nihče demonstrirati ni mislil. — Slovenec pa ne more živeti brez senzacij ni zato, da svojim brumnim bralcem predloži novo stra-

no vest: »Zajednica« vloži pritožbo proti občinski volitvam v Ljubljani. Zajedničarski zarotniki so se sestali v Narodni tiskarni in sklenili to in to! Seveda je tudi ta vest od konca do kraja izmišljena. Nihče ne misli na pritožbe, najmanj pa »Jugoslov. zajednica«. Gospodje okrog »Slovenca« naj ne bodo tako nervozni. Zmagovalcem se kaj takega kar nič ne poda.

Sami spadate na obtožno klopi!

»Slovenec« zelo rad besediči »o reakcionarstvu zadnjih 40. let na mestnem magistratu.« Gotovo, marsikaj ni bilo v redu, ponovno smo kritično ugotovili napake, ki jih je zakrivila bivša narodno-napredna stranka na mest-

nem magistratu. Vendar pa krivde ne nosi samo narodno-napredna stranka, ampak v prav isti meri, če ne več — klerikalna stranka. Ljubljana se ni pozabila na politična razbojnišva bivšega deželnega odbora kranjskega in njegovih eksponentov Steteta in Kregarja v občinskem svetu. SLS je preprečila odobritev mestnih proračunov, SLS je ovirala redno mestno gospodarstvo, SLS je kriva, da ni regulirana Ljubljana, SLS je kriva, da nima Ljubljana električne centrale z vodno silo. »Slovenec« je kot zastopnik bivše avstrijske SLS najmanje opravičen obsojati reakcionarno mestno gospodarstvo bivših občinskih svetov, ko spada sam na obtožno klopi!

Gospodarstvo.

NAŠ BLAGOVNI PROMET Z ROMUNIJOM.

Ena najvažnejših nalog naših narodno-gospodarskih faktorjev je definitivna ureditev trgovskih in prometnih odnosov z Romunijo. Provizorično stanje, ki vlada med obema državama, je v mnogih slučajih zlasti za našega trgovca nevzdržno ter kriči po skorajšnji ureditvi.

Romunija nima modernega carinskega zakona. Njeni carinski predpisi so nekak konglomerat odredb, ki so prevzete iz starega carinskega zakona iz leta 1860. Tedaj Romunija še ni imela železnice ter se je uvažalo blago le z navadnimi vozovi ali pa po vodi. Vozniki, ki so to blago prevažali, že tudi tedaj niso bili posebno tankovestni napram državi, ki so ga skušali prav pogosto ogoljufati s tem, da so blago preje prodali, kakor pa je bilo ocarijeno. Proti temu se je zavarovala država na ta način, da je naložila odgovornost za razliko v teži blaga, t. j. pri uvozu in pa ob priliki končnega ocaričenja na naslovljenca.

Ta določba velja v Romuniji še danes, kar pa nikakor ne odgovarja sedanjim modernim prometnim razmeram. Danes se uvažajo blago potom direktnih tovornih listov po železnici in naslovljenec nima niti najmanjšega vpliva in pravice razpolaganja z blagom, predno mu ga carinarnica ne izroči. Obmejni carinski uradi, odnosno špediterji zaznamujejo v takozvanem tranzitnem listu eno podatke o teži blaga, ki se nahajajo na voznem listu, ne da bi se blago pri tem tehtalo. Ako se sedaj pokaže pri končnem ocaričenju pri neki carinarnici v notranjosti države, kjer se blago tehta, kaka razlika med tu ugotovljeno in v tranzitnem listu označeno težo, je za ta minus naslovljenec, ki največkrat blaga niti videl ni, niti ni najmanj z njim razpolagal, občutno kaznovan.

Znano je, da se na železnicih mnogo blaga pokrade. Carinska oblast se seveda ne briga za take tatvine. Nekaj nezdravega in velik nesmisel pa je v tem, da mora naslovljenec plačati v slučaju, da je v notranjosti države pri carinjenju teža manjša, kakor pa je navedena v voznem listu, (ki je, kakor je znano iz izkustva, dostikrat skrajno nezanesljiv), ne samo v polnem znesku carinske pristojbine za primanjkljaj, ampak tudi celo še kazen v štirikratnem iznosu. Tu je nekdo kaznovan zato, ker mu je del poslanega blaga ukraden.

Z Romunijo stopamo v vedno tesnejše trgovinske odnose. Radi tega je upati, da se bodo naša oblastva zavzela za koristi našega trgovstva s tem, da bodo delovala na to, da se ta in slične

nesmiselne odredbe, ki promet med obema državama samo ovirajo, odpravijo. — Z. T. c.

+ Dohodki naše države v oktobru so znašali na koleh in pristojbinah 36,36.000,34 Din, za 13,638.000,85 Din več kakor v istem mesecu pretečenega leta.

+ Pogajanja o tržaškem pristanišču. V kratkem se bodo vršila med Češkoslovaško in Italijo pogajanja, na katerih se bode obravnavala zadeva čsl. tranzita preko Trsta. Pri tem gre za izpolnitev in izvedbo posebnega čsl. italijanskega dogovora iz leta 1920 o olajšanju tranzita preko tržaškega pristanišča.

+ Blagovni uvoz v Jugoslavijo. Ves uvoz v našo državo se vrši po dovoljevalnem postopanju. Naši trgovci smejo blago naročiti šele tedaj, če imajo od pristojne oblasti dovoljenje uvoza. Blago, ki pride brez takega dovoljenja na mejo, se brezpogojno zavrne.

+ Produkcija živega srebra v Rusiji je v zadnjem času občutno padla. Živosrebrna industrija je namreč pristljena, vsled pomanjkanja odjemalcev omejevali svojo produkcijo. Po podatkih sovjetske Rusije se je produciralo v oktobru v južnoruskem industrijskem okrožju v celoti samo 120 pudov živega srebra. V splošnem so vsi živosrebrni producenti mnenja, da se produkcija živega srebra v doglednem času še ne bo dvignila.

+ Nove carinske postavke v Italiji. Z novimi carinskimi postavkami je Italija zelo povišala uvozne pristojbine za kemijske produkte. Carina za anilinske derivate znaša od sedaj 300 lir na meterski stot (preje 120 lir), za naftalske produkte naftol, derivate in karbola, benzola, toluola, xylola, po 300 lir za meterski stot.

+ Madžarske tovarne strojev in naša carina. Vsled padca nemške marke so postali pri nas nemški stroji tako poceni, da je izključena konkurenca vsake druge države, kar zlasti v veliki meri občutijo madžarske strojne tovarne v trgovini z Balkanom, to tembolj, ker uživa nemško blago privilegirano carino, medtem, ker se mora za madžarsko blago plačati polna carina. Zato namerava madžarska vlada po dovršenju gospodarskih dogovorov s Češkoslovaško začeti pogajanja z Jugoslavijo, da dobi tudi madžarsko blago razne carinske in transportne ugodnosti.

+ Obtok bankovcev v Madžarski je znašal 23. novembra t. l. 70 in eno tretjino milijarde. Ta obtok je zrastle od 16. do 23. nov. za 160 milijonov madž. kron.

FRAN BRKIN:

Kanclist Branimir Sraka.

Tiho in mirno je živel gospod Branimir enakomerno življenje vladnega kanclista. Od osmih do dveh je sedel v svoji zaprašen, mračni in zaduhli pisarnici, po obedu je pa narezal ženi drva in ko je ona pomila, sta odšla, razgovarjajoč se o draginskih dokladah na izprehod.

Zvečer je nataknil copate in bral ženi, ki je pletla nogavice in krpala perilo — vladni »Ljubljanski list«. Volil je vedno one kandidante, ki mu jih je priporočal »Ljubljanski list« in na katere je namigaval njegov pisarniški ravnatelj, sicer se je pa bal politike kot hudič križa. Organiziran je bil samo pri »Uradniški zvezi«, katere blagajnik je bil njegov uradni predstojnik.

V to tiho in srečno življenje je pa naenkrat udarila strašna bomba. Politično življenje, katerega on ni razumel in katerega se tudi ni upal doumeti, se je zapletalo in končno zamotalo tako čudno, da je postal njegov resorni minister dr. Jurij Storklja, načelnik »Napredne stranke«, deželni predsednik dr. Milivoj Sraka, voditelj »Narodne stranke«, njegov novi pisarniški ravnatelj pa Ognjeslav Pezdur, odločen pristaša »Ljudske stranke«.

In tedaj so bile razpisane tudi volitve v ljubljanski občinski svet. Bra-

nimir Sraka se izprva ni mnogo brigal zanje, a čim bolj se je bližal odločilen dan, tem tesneje mu je postajalo pri srcu. Nervozno je listal po »Ljubljanskem listu«, iskajoč poljasnil in navodil, a ta je molčal kot sfinga. Pisarniški ravnatelj je postajal vse priljanejši z njim in že se je nagibal k njegovim stranki, a tedaj izve, da gospod deželni predsednik na tistem polizveduje po mišljenju podrejenega uradništva. Ubogi Branimir Sraka je prvič v življenju začutil grenke posledice, ki jih prinaša kleta nesloga med njegov ljubljani narod. Do vrhunca je pa prikipela njegova povelja, ko mu je iz urada grede povedal tovariš Solzizlav Žolna, da snuje »Napredna stranka« po jasno izraženi želji svojega načelnika dr. Storklje »Klub naprednih kanclistov« in da računajo tudi na njegov pristop.

V njegovem srcu se je prvič v življenju oglašil črv skrbni in razdvojenosti, postajal je vedno bolj molčeč, nemirno se je premetaval ponoči po postelji, ležal je v dve gubi in srebrne nitke na glavi so se začele množiti. — Žalostno je upirala žena oči nanj in ko ji je nekoč na mehko prigovarjanje razodel svoje srčne muke, je nemo obsedela tudi ona in šele čez nekaj časa se ji je izvil iz dna duše: »Oh, to je kaznen božja za naše grehe.«

Čim bolj se je bližal strašni dan volitev, tem hujše je postajalo njegovo trpljenje, kajti kakor sulice so se zabadale v pisarni neštete oči vani, in ga vpraševale po političnem prepričanju,

o katerem ubogi kanclist niti pojma ni imel ter si ga tudi ni upal imeti. Direktni in indirektni migljaji pisarniškega ravnatelja so postajali med štirimi očmi vedno bolj jasni, deželni predsednik je že dal večkrat razumeti, da računa njegova stranka brezpogojno tudi na vse uradništvo in tovariš Žolna je namigaval na maščevanje dr. Storklje, če bo glasoval kak uradnik z njegovimi najhujšimi političnimi nasprotniki. Ko je pa prihajal ubogi Sraka od dveh domov, ga je čakal na krožniku cel kup agitacijskih dopisnic, pisem, letakov in časnikov, ki so mu jih pošiljale narodna, napredna in ljudska stranka. Pred leti je bil na take pošiljate ponesen, ker je bral iz njih upoštevanje, ki mu ga posvečajo vse politične stranke, danes so ga spravljale v obup, kajti če gre s pisarniškim ravnateljem, ki je njegov neposredni predstojnik, se zamieri deželnemu predsedniku, ki je močnejši, če gre s tem, si nakopije ministrov maščevanje, če pa voli z njegovo stranko, mu zavijeta vrat prvi dve.

Ni imel več miru ne doma, ne v uradu in ne na cesti. Ves zbežan in obupan je blodil po ulicah, a tu so se mu rogali v obraz kričavi lepaki, ki so ponujali in vsiljevali svoje stranke. Kakor žid svoje blago. Karkoli je pogledal, povsod so ga udarile v obraz stranske volitve, kamorkoli je stopil, povsod so mu bile za petami volitve.

Prišel je zadnji dan, zadnji večer, zadnja, strašna, obupna noč. Legel je

in zopet vstal, kajti oči ni mogel zatistiti, v glavni mu je tolklo kakor pod stopami, iz prsi se mu je vilo obupno ječanje, žena je pod odejo onemogla prebirala jagode rožnega venca. Voli naj kogarkoli, njegova eksistenca visi na niti, že je gledal, kako mu izroča vsakega jutra uradni predstojnik z suhim in mrzlim glasom dekret, v katerem je bilo črno na belem brati, da je reduciran.

In potem je videl, kako sestradana prezebata z družico v skromnem stanovanju brez sredstev, videl je že viseti palico, ki ga bo nosila od hiše do hiše, ko bo prosil miloščine. »O Bog, o mili Bog, samo skorigo kruha Te prosim, prav nič več«, je ječal, zvijajoč se od bolečine, skrbi in obupa. »Saj sem z vsemi, samo dovolite mi in glasujem z vsemi, s teboj, mogočni Storklja, s teboj silni Sraka in tudi s teboj močni Pezdur, O, ne uničite me in moje dobre družice, saj vam svoj živ dan ni storil nihče ničesar žalega, ne z besedo in ne z dejanjem, da niti z mislijo. O Bog, zakaj si me tako strašno udaril!«

Kako zadovoljen je pozdravljaj kanclist Sraka vsak dan jutranje solnce, danes se mu je pa zdelo, da oznanja sodni dan. Kakor krvav meč maščevanja je pogledalo v skromno kanclistovo sobo, kjer je čakalo dvoje strdih duš poslednjega udarca, poslednjega trenutka — — —

Kakor obsojenec, ki odhaja na morišče, se je oblekel in neka neznana sila ga je gnala na ulico. Mimo njega so

vrveli ljudje. Srečevali so ga znanci, na njihovih obrazih je pa bral samo zlobo in posmeh. Opotekal se je dalje in dalje, ne vedoč kam, slutil je samo to, da ga vlečejo na strašen, prestrašen kraj, hujši kot morišče.

»Kaj ste že volili, gospod Sraka?« se oglasi naenkrat za njim. Pogleda, bil je gospod ravnatelj Pezdur.

»K-a-a-a-j — — — prosim... oprostite — — — kam... kakkkkk?«

»No ja, saj ste mož, računamo na vas z vsa gotovostjo, tretja skrinjica je naša«, mu zabliči in odhiti dalje.

Nasproti mu pridrvi tovariš Žolna. »Zdravo Prijatelj, iskaj sem te že, da hitro na volišče, petla skrinjica, gle, le hitro ne zmotiš! In tudi hiti dalje, le grozeč pogled ga je še ošinil.

Od strani pa že pridrvi znanec iz predstevne pisarne. »Bog te živi, Sraka, ali že greš, prav, več gospod predsednik se zanima za vsakega posameznega uradnika.«

Sraka je le še ječal nerazumljivo besede, njegove oči so zmedeno gledale po mirno idočih in koieno so se mu šibila. Z največjo težavo se je vlekel dalje in komaj živ še približil ne vedoč in kedaj na Golovec. Tam je pa omagal in se zgrudil pod krivim gabrom.

Zazvonilo je poldne, pokleknil je in še enkrat odmolil angelovo češčenje, priporočil svojo družico Bogu, potem je pa odpel pas in se obesil...

— **Povišanje jamčevine za naročene vagona.** Od 1. t. m. je povišana jamčevina za naročene železniške vagona v svrhu natovornjenja na 200 Din za vsak vagon. Ta svota pripada železnici, ako se naročeni vagon ne uporabi, za kar je bil naročen.

— **Uvedba avtomatične telefonske centralne v Beogradu.** Ministrstvo pošte in telegrafa je imenovalo posebno komisijo, ki se bavi s proučevanjem uvedbe avtomatične telefonske centralne v Beogradu.

— **Italijansko francoska trgovinska pogodba** je bila podpisana te dni. S to pogodbo se je v bistvu podaljšala leta 1898. sklenjena pogodba ter velja to podaljšanje za dobo enega leta, ki pa se je more z obojestranskim molčečim sporazumom podaljšati za nadaljno dobo.

— **Obtok novčanice v Avstriji** je znašal 23. m. m. 3.133.276.346.096 kron. V osmih dneh se je zmanjšal obtok novčanice za 28.394.426.544 a. kron.

— **Obtok novčanice na Francoskem** je znašal 2. t. m. 35.789.271.000 papirnatih frankov.

— **Denarna kriza v Rumunski.** Kar vse druge države, trpi tudi Rumunija na denarni krizi. Da se reši iz te krize, je prepustila vlada Narodni banki 20.900.000 zlatih kron, ki jih je dobila iz zlatega zaklada a. o. banke.

Narodna banka pa bo za to svoto dala vladi na razpolago angleške funte. Te bo vlada prodala v inozemstvo za leje, katerih se nahaja tam silna množina in ki se jih bo sedaj uporabljalo za pokritje kreditnih potreb industrije in trgovine. Ugodno bi vplivalo na rešenje rumunske denarne krize tudi nova izvedba agrarne reforme, vsled katere bi morali kmetje plačati dodeljena zemljišča z tezaviranimi denarnimi sredstvi. Dodeljena zemljišča so vredna okrog 3 milijarde lejev, ki se bodo izplačali depozitiranim zemljiškim posestnikom. Ta kapital se bo pa investiral v industrijska in trgovska podjetja.

— **Produkcija petroleja na Poljskem.** Produkcija petroleja na Poljskem je v primeru z letom 1921, do katerega leta je redovito padala, v zadnjih mesecih leta 1922 precej narasla. Leta 1919 je znašala produkcija 83.170 cistern, leta 1920 76.502 cistern, leta 1921 70.000 cistern. Prvih 7 mesecev letošnjega leta je znašala produkcija 40.860 cistern, medtem, ko je v isti periodi pretečenega leta znašala 40.796 cistern.

— **Število avtomobilov na Dunaju.** Na Dunaju je 5739 osebnih avtomobilov, tako da odpade na 323 prebivalcev 1 avtomobil, 1650 avtomobilov se izposoja, 4000 pa jih je v porabi privatnikov. Vzdrževanje enega avtomobila stane na mesec 3 milijone a. kron, na leto 144 milijard.

Dnevne vesti.

— **Posnemanja vredno.** Uprava mesta Beograd se je odločila, razdeliti 300 vagonov premoga med mestne reveže.

— **Imenovanje.** Načelniku v ministrstvu za narodno zdravje in privatnemu docentu na medicinski fakulteti v Zagrebu, dr. Andreju Štamparju je kralj podelil naslov izrednega vseučiliškega profesorja.

— **V stalni pokoj so stopili:** Jakob Zevnik, kanclerst pri okrajnem sodišču v Kamniku, Ivan Rakovec, izvršilni uradnik pri okrajnem sodišču v Ljubljani, Jurij Kolman, sodni sluga v Radovljici in Ignacij Lampič, višji pisarniški oficijal pri sodišču v Ljubljani.

— **Kraljica protektorata avtokluba.** Naša kraljica je prevzela protektorat nad srbskim avtomobilnim klubom.

— **Dovoljen uvoz ameriške masle.** Gospodarska zveza v Ljubljani je dobila dovoljenje, da sme upeljati ameriško maslo. Cena, ki se je uradno ugotovila kot primerna, znaša pri prodaji na drobno 108 kron na debelo pa 106 kron.

— **Volitve v pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.** Članom pokojninskega zavoda za nameščence se naznanja, da se volitve delegatov do sedaj radi neobjave statuta v Službenih novinah še niso mogle razpisati. Statut je sedaj v Službenih novinah razglašen in se bodo volitve še ta mesec razpisale. Imenik volilcev bo razglašen v 5 izvodih pri pokojninskem zavodu od 8. do 20. ure v 3 izvodih v trgovski zbornici in delavski zbornici v Ljubljani, v 2 izvodih na magistratu v Mariboru, po 1 izvod na magistratu v Celju, Ptuj in obč. uradu v Trbovljah, v trgovski komori in v radniški komori v Splitu.

— **Iz »Uradnega lista« 124. štev.** »Uradnega lista« prinaša med drugim spremembe zakona o obč. upravi, naredbo pravosodnega ministrstva o trošarinah, bodarinah, prenočinah in vročinah, razglas o železniški taksi za odjeznanje vzorcev iz državnih vagonov, razglas o izvrševanju ocarinjenja po železnici, razpis vrtnarske službe, razglas o izdajanju dovolil za nabavo premoga ter več drugih razglasov in pa objav.

— **Ogenj.** V Moškancih pri Ptuj je te dni nastal ogenj, ki je uničil enemu posestniku skedenj, dvema pa celo gospodarsko poslopje. Požar je baje nastal vsled ne previdnosti s petrolejko. Škoda je ogromna.

— **Umrl je v Podkorenju na Orenjskem posestnik gosp. Lovro Benet,** v 64. letu starosti. Pogreb je bil včeraj. Naj počiva v miru!

— **Umor.** Na Selovcu pri Guštanju je posestnik Pušnik s pomočjo svoje žene obesil svojega lastnega očeta. — »Vzglede« par se nahaja že v zaporu.

— **Žeparji na semnju v Kamniku.** Dne 4. t. m. se je vršil v Kamniku semelj. V veliki gneči je bilo izvršenih kar devet žepnih tatvin in sicer vse pri ženskih osebah. — Najmanjši ukradeni znesek je bil 480 kron; največji pa 9000 kron. — Skupna svota po 43 darilnih ukradenega denarja znaša 43 tisoč 520 kron. — Orožništvo je radi suma teh tatvin aretovalo nekega Janca Luskovca, mesarskega pomočnika iz Britofa, občina Predosje p. Kranju.

— **Brzovlak povozil ženo.** Danes popoldne ob 4.15 je brzovlak, ki vozi iz Maribora med postajama Sevnica in Blanco povozil ženo posestnika Založarja iz Ločarjevega doma št. 20. Ponesrečenka je bila na mestu mrtva.

— **Nesreča na cesti.** Blizu Mavčič je šolar Janez Hivasti, na poti v šolo

— **Prilodnje predavanje uradnika Zv. Bernota: »O razrednem boju«** se bo vršilo v četrtek, 7. t. m. ob 20. uri v zakurjeni dvorani hotela »Lloyd« na sv. Petra cesti. Vhod z vrta. Vstopnica: sedež 3 Din, stojšče 1 Din.

— **Samomor starega Ljubljancana.** Včeraj smo poročali o samomoru v Cerkveni ulici, danes pa žal beležimo že drugega. Zgodilo se je včeraj dopoldne. V svojem stanovanju na Rimski cesti št. 5 si je končal življenje čevljarški mojster Karel Kordelič. Ko se je njegova žena vrnila s trga, ga je našla že mrtvega. Pogreb se bo vršil jutri. Naj počiva v miru!

Maribor.

— **O eksplozijski nesreči,** o kateri smo poročali včeraj, smo izvedeli še sledeče podrobnosti. Vsled silne eksplozije se je zrušilo za Čupičevo delavnico stoječe poslopje, ki je podkopal pod svojimi ruševinami, kakor že poročano, hišnico Ano Škrbinec in njenega 11 mesečnega sina Franca. Čupiča samega bodo kljub zelo težkim poškodbam najbrže rešili smrti. Pri izkopavanju razvalin so našli v Čupičevi delavnici okoli 30 bomb in 1 ročno granato. Od poslopja sta ostali le še dve steni. Tudi v bližini se nahajajoče stanovanje trgovke Lopič je močno poškodovano.

— **Društvo odvetniških in notarstvih uradnikov za obseg kraljevine SHS s sedežem v Mariboru** naznanja, da se vrši občni zbor nepreklicno v nedeljo, dne 10. decembra ob 9. uri dopoldne v Mariboru v dvorani restavracije pri Stari pivovarni (Halbwild) v Jurčičevi ulici s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo društvenega vodstva (predsednika, tajnika, blagajnika). 3. Poročilo nadzorstva. 4. Poročilo pujske krajevne skupine. 5. Poročilo tiskovnega oddelka društvenega glasila Odvetniška pisarna. 6. Zveza društev privatnih nameščencev Slovenije v Ljubljani. 7. Določitev članarine in naročnine. 8. Mezodno gibanje in novi tarifi. 9. Volitve novega odbora ter tiskovnih odsekov. 10. Slučajnosti. — Posebno se opozarja na 6. točko »Zveza«, h kateri bode govoril predsednik Kluba zasebnih nameščencev Delavske zbornice iz Ljubljane. Zlasti glede osme točke se bode vnela živahna debata, ker je naš lojalni poziv »Novi tarifi in naše pričakovanje« v zadnji »Odvetniški pisarni« našel pri večini šefov na gluha ušesa in povsem krivično pojmovanje zakonske odredbe o novih tarifih. S tem so šefi tudi pokazali, da slabo pojmujejo določbe novih tarifov. Seveda veljajo ta izvajanja za celo Slovenijo — ne le za Maribor — torej tudi za Celje, Ljubljano itd. Pozivljamo vse člane, da pridejo točno s primernimi predlogi na naš občni zbor, pa tudi gg. šefi so povabljeni, da bodo slišali naše opravičene očitke in da se zamorejo zagovarjati. — Maribor, dne 5. decembra 1922. Odbor.

— **Porota v Mariboru.** Porotne razprave se prične v ponedeljek 11. t. m. in sicer so razdeljene sledeče: Dne 11. dec. Maks Kocbek (posilstvo), zagovornik dr. Stor; dne 12. dec. Lipoš Farkaš (požig), zagovornik dr. Irgolič; dne 12. decembra Karel Ribič (umor), zagovornik dr. Müller; dne 13. dec. Josip Linč (posilstvo), zagovornik dr. Lipold; dne 13. dec. Ivan Kramer (posilstvo), zagovornik dr. Lipold; dne 14. dec. Ivan Zalik (uboj); dne 15. dec. Ivan Stubeč (poneverba, goljufija), zagovornik dr. Irgolič; dne 16. dec. Simon Britvin, Liza Tomažič, Marija Tomažič (umor).

— **Tudi jubilej.** Dne 4. t. m. je v mariborski kazalnici doslužil svojo petdeseto kazen neki Ivan Žabjek. No, tudi to je jubilej, čeravno zelo žalosten.

Celje.

— **Ljudsko vseučilišče v Celju.** V ponedeljek dne 4. decembra je na našem ljudskem vseučilišču imel zanimivo predavanje »o banki« g. ravnatelj Gruden. Gospod predavatelj je govoril o bankah v splošnem, kako so razdeljene bančne kupčije in kupčije z vrednostnimi papirji, dalje o kupčiji z devizami, o borzi ter o znanjemanjem sledili predavateljevimi izjavami. — Prihodnje predavanje se vrši v ponedeljek dne 18. t. m. — Po končanem predavanju se je vršila odborova seja, v kateri se je tudi zavzelo stališče nasproti gonji, ki jo je zadnje dni pričelo klerikalno časopisje »Straža« in »Slovenec« namram temu važnemu celjskemu kulturnemu društvu.

— **Češkoslovaški kvartet »Zika«** pride v sredo dne 13. decembra v mali dvorani hotela »Union« v Celju ob pol 9. uri zvečer drugi komorni večer. Vstopnice se bodo dobile ob 8. večer, dalje v predprodati v trafiki gospe Kovač v Aleksandrovi ulici.

— **Miklavžev v Celju.** Tudi letos je bilo »Miklavževanje« v Celju veselo. V nedeljo se je vršil Miklavžev večer športnega kluba »Svobode« v dvorani hotela »Skoberne«, v ponedeljek je bil Miklavžev večer v dvorani Sokolskega doma v Gaberju, pri katerem so bili obdarovani revni otroci. V torek popoldne je bilo obdarovanje otrok v veliki

dvorani Narodnega doma. Istega dne zvečer pa je bil v Narodnem domu običajni Miklavžev večer za odrasle, ki je bil dobro obiskan. Po nastopu Miklavža je bila prijetna prosta zabava. — Tudi po mestnih ulicah smo imeli zvečer priliko opazovati Miklavža s svojim spremstvom, kar je bilo posebno v zabavo mladini.

— **Klerikalna gonja proti ljudskemu vseučilišču v Celju.** Zadnje dni je klerikalno časopisje, posebno »Straža« in »Slovenec« pričelo ogabno gonjo proti celjskemu ljudskemu vseučilišču in njegemu predsedniku g. vlad. svetniku Lileku ter podpredsed. nadučitelju g. Bizjaku. Klerikalni listi se hudujejo nad g. vladnim svetnikom Lilekom radi njegovih predavanj o razmerju srednjeveških južnih Slovanov do katoliške cerkve. Ta predavanja so bila popolnoma stvarna na historični podlagi, kajti g. vladni svetnik je priznan historik. Klerikalci so pa baje našli neke dljake, ki so ta predavanja stenografirali in na podlagi tega so klerikalni listi prinesli ostudno zavita in lažljiva poročila o tem predavanju. Te laži in nesramne klevete klerikalcev je g. vladni svetnik v obširnem odgovoru v celjski »Novi Dobi« popolnoma pobil. Enake članke je poslal klerikalnim listom, samo vprašanje je, če jih bodo objavili, ker njihova deviza je pač, boriti se z močjo teme in laži napram kulturnim zavodom. Klerikalnim mračnjakom bi pač svetovali, če nočejo, da si bili tudi povabljeni, sodelovati pri tej kulturni instituciji, da isto puste vsaj pri miru in naj ji ne skušajo škodovati z neosnovanimi klevetami in lažmi. Verjamemo, da bi jim bilo ljubše, da bi naše ljudstvo favalo v temi, zato mu ne privoščimo takih znanstvenih razprav. Roke proč od naših kulturnih institucij!

Sokolstvo.

— **Izjava.** V zadnjem političnem boju v Ljubljani so vkljub ponovnim opozoritvam vlačili Sokolstvo v politiko. Starešinstvo Jugoslovenskega Sokolskega Saveza obžaluje to dejstvo, ki je proti načelom naše organizacije. Starešinstvo Jugoslovenskega Sokolskega Saveza je v tem oziru izdalo na podrejene enote poseben ukaz, da mu vsak tak posamezen primer v svrhu sokolsko-pravnega disciplinarnega postopanja takoj naznanijo. — Strelišstvo Jugoslovenskega Sokolskega Saveza.

Gledališče in glasba.

— **Narodno gledališče v Ljubljani:** Četrtek, dne 7. decembra 1922. Drama: Idijot. Začetek ob 8. Red D. Opera: Brivec sevilski, Red E.

— **Iz Gledališke pisarne.** Gg. abonenti se vljudno vabijo da plačajo tekom tekočega tedna II. obrok. Uradniški abonenti, ki niso še plačali III. obroka, se nujno naprošajo, da to store zanesljivo še tekom tekočega tedna. — Uradniške vstopnice so veljavne le v zvezi s slikami, katere je treba pokazati vselej z vstopnicami vred biljetorju.

— **Opera.** V Carmen poje vlogo Micaele g. Katnerjeva, ki razpolaga z lepo zvonečim sopranom in ji tudi naš jezik ne dela preglavic. Nje prvi debut je ostavil lep vtis. — V »Jenufi« je pri zadnji predstavi pel rhtarja g. Bagrov, ki pa svojega prednika g. Zupana ne dosega. Čudno, da je bila toplot gledališka publika za to krasno opero skrajno nedostopna. Dasi je bila predstava dobra kot ponavadi, se je po prvem de-

janju komaj par rok dvignilo k ploski. Po drugem in tretjem dejanju je aplave nekoliko narasel. Med solisti je imela zopet gospa Thierryjeva srečen večer. Orkester z nezmajljivo pozornostjo sledi svojemu ognjevitemu kapelniku g. Matačiču.

— **13 zvezek Male Pesmarice je izšel.** V njem je natisnjena, skoro že pozabljena lepa »Podoknica« Avgusta Leba. Zbori in četverspevi je bodo gotovo veseli. Cena številki 1 in pol dinarja. Dobiva se v Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marijin trg 8.

— **10 moških in mešanih zborov Emila Adamiča** na narodna besedila iz Streklejeve zbirke. Izdala Zvezna knjigarna v Ljubljani. Končno je vendar ta prelepa izdaja dotiskana. Našim zborom lahkih in melodioznih pesmi zelo manjka. Tu jih dobe deset, katere so druga lepša od druge. Naročila sprejema Zvezna knjigarna v Ljubljani, Marijin trg 8.

— **Pevska šola** spisal Marko Bajuk, kr. profesor in učitelj petja na I. drž. gimnaziji v Ljubljani. Izdala »Pevska zveza«, založila Jugoslovenska knjigarna v Ljubljani. Cena 45 Din. Preprotna knjiga za pouk v srednjih šolah, v pevskih šolah po društvi. Podrobneje je bomo o priliki o nji govorili, za danes jo toplo priporočamo.

— **Pevski koledar za leto 1923** izide koncem tega tedna. Razpošiljala ga bo Zvezna knjigarna v Ljubljani. Naj ne bo slovenskega pevca in pevke, ki ne bi kupila tega koledarja, ki bo brezdvomno po vsebini in obliki najlepši, kar sli letos izide. Originalne so v njem karikature Mateja Hubada, Emila Adamiča, Zorka Prelovca in Ivana Dražila. Društva! Naročite koledar skupno za vse svoje člane, da si člani prihranijo pisanje in nekaj poštinskih stroškov!

— **Prvo slovensko pevsko društvo »Lira«** v Kamniku priredi v proslavo svoje štiridesetletnice, v četrtek, 7. decembra t. l. v prostorih Narodne Citalnice v Kamniku slavnosti koncert, h kateremu se vabijo vsi prijatelji društva in petja. Koncert se ponovi v nedeljo, dne 10. t. m. ob pol 4. uri popoldne v Domžalah v dvorani Sokolskega doma. — Odbor.

Društvene vesti.

— **Pozdravni večer novincem (bratovški večer).** Kakor običajno, priredi tudi letos jugoslov. napred. akad. društvo »Jadrani« pozdravni večer novincem in sicer v soboto, 9. t. m. ob 8. uri zvečer v salonu gostilne »pri Lozarju« na Sv. Jakoba trgu. Tovariši, tovarišice, pridite v polnem številu! Vljudno se vabijo gg. starešine. — Odbor veseličnega oddelka j. n. a. d. Jadrani.

— **J. A. D. »Triglav«** v Ljubljani. V soboto, dne 9. dec. 1922 predava brat Ambrožič: »O Sokolstvu«. Predavanje se vrši ob 8. uri zvečer v učilnici Akad. kolegija. Člani so obvezani udeležiti se predavanja, akademiki Sokoli so vabljeni. — Kulturni odsek.

— **Klub »Primork«** in društvo »Soča« priredita Miklavževu obdaritev za otroke v petek 8. t. m. ob 15 (treh) popoldne v prostorih »Jadrana« (na vrtu Narodnega doma). Otroci brez spremstva nimajo vstopa. — Darovi se sprejemajo istotam od 10. ure popoldne do 14. ure (dveh) popoldne. — Vstopnina za spremljevalce 3 Din za osebo. Za otroke vstop prost. — Miklavžev večer za odrasle se vrši, kakor že javljeno, danes, 7. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Kazine.

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti
PALMA
kaučuk potpetnike in potplate

Znižane cene
pri
A. SINKOVIC nasl. R. SOSS
LJUBLJANA, Mestni trg štev. 19.

E. Adamič:
16 jugoslovenskih narodnih pesmi
II. del (mešani zbori)
je izšel
in se dobiva
v Zvezni knjigarni, Ljubljana
Marijin trg 8.
Cena Din 12.—.

Tajinstveni morilec deklet.

(Nadaljevanje.)

»Ne, ne, prav gotovo se ne motim, bil je on. Proketo me je grdo pogledal! Bleščanje njegovih oči kaže, da je to človek, ki ne razume nobene šale. Ali morda ve, da se je nahajala njegova nevesta v hiši barona Hardyja. To bi bilo proketo nerodno! Ker, dasi je le ponižen »kramar«, se mi vendar zdi, da ima nekaj, kar opravičuje, da se ga bojim, kot živega satana!«

Past.

V resnici je bil Viljem Morris, katerega je videl Clifford. Mlad! mož je bil nenavadno razburjen in za svojo razburjenost je imel v resnici dovolj vzroka.

Odkar je zadnjič govoril z ljubljeno Elen, se mu ni več posrežilo, da bi jo srečal in spregovoril z njo nekaj besed. Ko je danes preprosto za nujen sestanek, mu je prišla naproti hladno in odbijajoče in je odgovarjala na vse njegove ljubezenske izlive mrzlo in umerno.

H koncu jo je ves divji zapustil, ne da bi opazil, da je bila Elen že na tem, da mu popolnoma odpusti. Sedaj se ga je zopet

popolnoma polastila njegova druga narava, sedaj je bil zopet strašni tajinstveni mož, ki je iskal svojih žrtev.

Viljem je vedel, da policija ne opazuje več krčme »Pri britanskem levu« in tako je sprotičil svojemu pomočniku Jimu, naj ga danes čaka v znani sobi brez oken.

Kmalu je stopil Viljem skozi zadnja vrata na dvorišče krčme, takoj nato pa v hišno vežo, kjer si je z nekaj prijemi pritrčil krinko na obraz. Nato je v že znanih presledkih potikal na vrata sobe brez oken.

Vrata so se takoj odprla in Jim se je spoštljivo priklonil maskiranca.

Viljem se je vsedel na enega stolov in poklical Jima bližje.

»Kaj je novega?«

»Ne mnogo, gospodar! Kot ste mi ukazali, sem obiskal vse krčme v Whitechaplu in prisluškoval, kaj da govore ljudje o zadnjem umoru.«

»No in kaj ste slišali?«

»Povsod vlada popolna zbežanost. Vlačuge trumoma zapuščajo svoja dosedanja stanovanja in se preseljujejo v oddaljena predmestja. Nekatere zapuščajo celo London sam, le da si rešijo svoje življenje.«

»Hahaha!« se je smejal Jak. »Ravno to sem hotel. Vsa druhal naj trepeta pred menoj!«

»To ste popolnoma dosegli, gospodar. Hujše jim že ne more biti, ker med njimi vlada pravcata smrtna panika in zvečer ne spravite nobene več na cesto.«

»Dobro, dobro! Toda sedaj mi povejte, kaj je počel Clifford zadnje dni? Da je od Mary Jenkinsove prejel moje pismo, ste mi že poročali. Kaj se je zgodilo dalje?«

»Gospodar,« se je smejal Jim, »zdi se mi, da se je Clifford proketo ustrašil. Videl sem ga, kako je bled kot stena zapustil hišo v Nelsonovi ulici, kjer sedaj stanuje gospodična Jenkinsova in nekaj dni se potem sploh ni več prikazal na beli dan. Pravili so, da je bolan, toda jaz sem vedel bolje, kaj da mu manjka. Včeraj pa sem ga videl, kako se je podal k baronu Hardyju, od njega pa sem kaj k »Britanskemu levu.«

»Lopov menda vendar noče zapeljati ljubke krčmarjeve hčerke? No tukaj pride na pravo! Dekle je skozi in skozi pošteno in bo dalo lopovu odgovor, ki mu je zvenel precej časa v ušesih.«

»Ne gospod, radi krčmarjeve hčerke ni prišel Clifford semkaj, pač pa radi nove natakariče.«

»Radi nove natakariče?« je začudeno vprašal maskiranec.

PRODAJA:

RADI NESPORAZUMA
umetni mlin — celo poslopje, vse popolnoma novo in obsega 5 sob, 2 kuhinji, 2 hleva in svinjak ter 1 oral zemlje. Brata Kovačič, Podlož, Ptujška gora. 909

TRGOVINO z nekaj oral zemlje sredi vasi, pri farni cerkvi po nizki ceni. Naslov v upravi lista 902

UPRAVA »OFICIRSKOG DO-MA« v Ljubljani rabljen klavir. Ogleda se lahko pri majorju Braheku v pisarni Dravske divizije soba št. 7. 917

POSESTVO pol ure od mesta Celje, pripravno za trgovino 3-4 orale zemlje na dobrem prostoru takoj. Stanovanje na razpolago. Cena in naslov pri podružnici »Jugoslavija«, Celje. 916

HISO Z VRTOM in njivo, 6 mernikov setve v Čerčah, 26 pri Kranju za ceno 35.000 dinarjev. 914

KUPI:

HISO na prometnem kraju pripravno za trgovino v Mariboru ali kje na deželi. Naslov v upravi lista. 915

SLUŽBE:

STROJNI KLJUČAVNICAR vešč elektrotehnik in pri trg. 3. 913

parnilni strojih, išče mesta v Ljubljani ali drugje. Naslov: Leopold Keber, elektrika, Smarcer pri Kamniku. 910

ISČEM SPRETNEGA DE-LAVCA s primerno šolsko naobrazbo, ki bi imel veselje do fabricacije papirnih izdelkov. Biti mora vojaščine prost — I. Bonač, sln. Copova cesta 16. 884

KONTORISTINJA s pisarniško prakso bi rada premenila mesto. Sla bi najraje za blaginščarko ali v kakor trgovino tudi izven Ljubljane. Ponudbe prositi pod šifro »Poštena« na ur. lista. 918

RAZNO:

»APNO« la, kamniško, priznana najboljša kakovost vedno v zalogi, (dnevna produkcija 1 vagon) po zmernih cenah, nudl: Fr. Bodlat, trgovec z lesom in apnom, Kregrajevo, p. Kamnik. 900

GOSTILNO V NAJEM ali na račun išče gospodična v tej stroki dobro izurjena. Naslov pri upravi lista. 912

Zen. ponudbe

LIUBLJANČAN, 28 let star, glasbenik želi v svrhu takojšnje živitve znanja z do 25 let staro gospodično z dežele. Pogoji: neomadeževana preteklost in nekaj premoženja. Le resne ponudbe, ako možgane s sliko pod šifro »Poštenost« na anonimno družbo Alema Com. panov, Ljubljana, Kongresni

Za Božič!

Najcenejše in najhvaležnejše darilo našim malim je:

MOJ ZVERINJAK

knjiga s 45 slikami in k tem spadajočim besedilom, za pouk in kratek čas K 20-

MOJI LJUBCKI

živalske slike za naše malčke na trdem močno vezanem kartonu K 32-

MLADI SLIKAR

10 tiskanih predlog za porbarvanje z akvarel-barvami ali pastel-barvniki K 12-

ČRNI PETER

staroznana, vesela družabna igra za zimske večere. 1 igra K 12-

Vse se dobi v

Zvezni knjigarni

v Ljubljani, Marjin trg 8.

AUTO

Bencin. — Pneumatika Olje. — Vsa popravila. Mast. — In vožnje. Le prvovrstno blago in delo po solid cenah nudl: **Jugo-Auto d. o. o. z. v Ljubljani.**

Enkratna objava 1½ din.

Priporočalo se sledeče tvrdke:

- ŠPEDICIJE:**
O-ient d. d. Ljubljana, Sodna ul. 3. tel. 463.
Balkan, d. d. Ljubljana, Dunajska c.
- KNJIGARNA:**
Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marijin trg 8.
- KAVARNE:**
»Central«, Ljubljana, poleg ljubilej nega mosta, Stefan Mikolič.
JADRAN, Breg, vsak dan koncert.
- TRGOVINA Z ZLATNINO IN SREBRNINO:**
Ivan Pakiž, Ljubljana, Stari trg 20
- KAMNOLOM IN OPER. STROJ:**
Kleemanns ver. Fabriken, Ober-türkheim und Faurndau.
- Produktivna zadruga pleskarjev sobo- in črkoslikarjev reg. z. z. o. z. Ljubljana, Gosposka ul. 4.
- KONFEKCIJSKE TRGOVINE:**
J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 3.
- DOBAVLJALEC KLOBAS:**
Novak Tavladijac, Ljubljana, Moste 145. najcenejše in najhitrejše klobase.
- TRGOVINA BOMBAŽA: SU-KANCA LTD.**
Karl Prelog, Ljubljana, Stari trg 12.
- PRODAJA BUKOVIH DRV NA DEBELO IN DROBNO:**
Družba Mirila, Ljubljana, Kralja Petra trg 8.
- PARNA PEKARNA:**
Jakob Kančič, Ljubljana, Gradščice
- PAPIRNA TRGOVINA:**
I. Gaišek, Ljubljana, Sv. Petra c.
- VLIVANJE VSAKOVRSNIH KOVIN:**
Pezdrtnik & Cie Ljubljana — Zg. Šiška.
- KONFEKCIJE:**
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg.

Knjigovodja ali knjigovodkinja

se sprejme pri večjem industrijskem podjetju v Ljubljani. Pogoji: Popolno znanje dvostavnega knjigovodstva, slovenščine in stenografije. Večletna praksa.

Nastop službe 1. febr. 1923. Poizve se pri ravnateljstvu državne dvorazredne trgovske šole v Ljubljani vsak delavnik od 9. do 10. ure in od 12 ure do 1½ ure

Maraskino Morpurgo.

Čašica tega delikatnega likera je nepopisen užitek!

Priporočamo:

Cognac Dalmatia Medicinal

in druge izbrane likerje, žganja, ekstrakte in sirupe. Prva dalmatinska odlikovana parna destilacija

V. MORPURGO, SPLIT

Zastopnik: Adolf Herdin, Ljubljana, Beethovnova ulica 9.

Alojzij Lenček

stavbeni in galanterijski klepar

Ljubljana

:- Sv. Petra cesta 29 :-

se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela in popravila.

Solidna postrežba! Zmerne cene!

P. n. gospodinj, šivilje, krojače, čevljarje, in sedlarje opozarjamo, da se dobijo zopet najboljši šivalni stroji

„Gritzner“
v vseh opremanih materialih predvolni, cene najnižje edino le pri

Josip Petelincu
Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.
Pouk v vezenju brezplačen!

Istotam igle, olje, vse nadomestne dele za vse sisteme šivalnih strojev in koles. — Potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce, sedlarje, toaletno modno blago, srajce, kravate, ščetke, palice

Galanterija, gumbi, na veliko in malo!
Najnižje cene! Točna postrežba!

Za leto 1923 Za leto 1923

Žepna koledarja
v dveh lično izdelanih oblikah 12x7 in 6x4 cm se dobita po vseh knjigarnah in trgovinah s papirjem.

Koledarja sta lično vezana in tiskana na dobro limanem papirju. Naroča naj se direktno pri

„Zvezni tiskarni in knjigarni“ v Ljubljani
Wolfova ul. št. 1.

Največja izbira
Različnih pletenin, majic, nogavic in rokavic
pri tvrdki
A. & E. SKABERNE,
Ljubljana, Mestni trg št. 10.

VRTNAR, krasno pesniško zbirko, ki je preložena v vse svetovne jezike, je založila v izbranem prevodu Dr. A. Gradnika
Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marijin trg 8
Cena broširanemu izvodu Din. 16.—, vezanemu v papir Din. 20.—, v usnje krasno vezano Din. 50.—.

„SLOGRAD“
Slovenska gradbena in industrijska d. d.
Ljubljana.

Tekoči račun pri Slovenski eskomptni banki v Ljubljani:
Tel. Interurb. 180. — Tehnična pisarna v tovarni Keršič Sp. Šiška.

Izvršuje:
stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industr. zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije.

Vse vrste vodnih naprav na podlagi 25 letnih izkušenj.

Špecialiteta: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovode.

Gradbena vodstva: Kranj, Tržič, Logatec.

Zastopa:
patent dr. ing. Empergera za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z lito-železnimi vložkami za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, silo, mostovih in podobno).

Izdeluje:
vse vrste tehničnih projektov, statičnih preračunov, stroškovnih in rentabilitetnih proračunov.

Praktična darila za Božič!
Fino perilo za dame in gospode, žepne rute, namizne garniture, kompletne opreme za neveste, dobite najceneje pri tvrdki
H. ŠARC, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5.

Naprodaj!
Parcele! — Bencinmotor!
Prodajo se 4 parcele v najlepši legi v Ljubljani - Prule. — Istotam na prodaj bencinmotor v najboljšem stanju, skoro nov, malo rabljen z 8—10 HP.
Vse se poizve Grubarjevo nabrežje štev. 22.

Vsako količino jelenov, srn, zajcev, fazanov, jerebic itd.
kupujem in plačam po **najvišjih cenah.**
Anton Lösching,
Maribor.